

Cuprins

Cuvânt-înainte	XI
Abrevieri.....	XIII
Capitolul I. Organizarea statală a puterii.....	1
Secțiunea 1. Noțiunea de putere și trăsăturile puterii de stat.....	1
§1. Relația popor – stat	1
§2. Relația stat – putere de stat – puteri politice	2
§3. Noțiunea de putere.....	2
Secțiunea a 2-a. Separația puterilor în stat	9
Secțiunea a 3-a. Organizarea puterii statale în Constituția României din 1991	12
Bibliografie	13
Capitolul II. Puterea discreționară și abuzul de putere în activitatea instituțiilor statului.....	14
Secțiunea 1. Scurte considerații privind conceptele de „legalitate” și „legitimitate”	14
Secțiunea a 2-a. Puterea discreționară și excesul de putere	15
Secțiunea a 3-a. Principiul proporționalității, criteriu de delimitare a puterii discreționare de excesul de putere.....	18
Secțiunea a 4-a. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice emise cu exces de putere	23
Bibliografie	25
Capitolul III. Aplicarea principiului constituțional al proporționalității la organizarea statală.....	27
Secțiunea 1. Bazele filosofice ale principiului proporționalității. Contribuții ale doctrinei juridice române.....	27
§1. Considerații generale despre proporționalitate ca principiu al dreptului	27
§2. Concepții filosofice și juridice care implică principiul proporționalității.....	28
§3. Bazele teoretice ale proporționalității reflectate în doctrina juridică română	35
Secțiunea a 2-a. Principiul proporționalității și organizarea statală a puterii	42
§1. Separația și echilibrul puterilor în stat, analizate din perspectiva principiului proporționalității	42
§2. Reflectarea principiului proporționalității în sistemul instituțional al puterii în România	45
Secțiunea a 3-a. Sistemul electoral al reprezentării proporționale	48

Secțiunea a 4-a. Aplicarea principiului proporționalității la structura, organizarea și funcționarea Parlamentului României	51
§1. Stabilirea numărului deputaților și senatorilor.....	51
§2. Principiul proporționalității aplicat la organizarea internă a Parlamentului	52
Bibliografie	55
Capitolul IV. Teoria generală a statului	57
Secțiunea 1. Elemente definitorii ale statului.....	57
Secțiunea a 2-a. Funcțiile statului	59
Secțiunea a 3-a. Elementele statului.....	60
§1. Populația	60
§2. Teritoriul.....	61
§3. Suveranitatea	63
Secțiunea a 4-a. Structura de stat	63
Secțiunea a 5-a. Forma de guvernământ	65
§1. Monarhia.....	66
§2. Republica.....	66
Secțiunea a 6-a. Aspecte constituționale privind forma de guvernământ și instituția Șefului de stat în România.....	70
Bibliografie	76
Capitolul V. Caracterile și atributele statului român	77
Secțiunea 1. Caracterile statului român	77
§1. Stat național	78
§2. Caracterul unitar	78
§3. Stat indivizibil	79
§4. Stat suveran și independent	79
§5. Forma de guvernământ	81
§6. Teritoriul și organizarea administrativă a României.....	81
Secțiunea a 2-a. Atributele statului român	83
§1. Stat de drept.....	83
§2. Condițiile statului de drept	85
§3. Stat social.....	86
§4. Stat pluralist.....	87
§5. Stat democratic	88
Bibliografie	89
Capitolul VI. Partidele politice.....	90
Secțiunea 1. Conceptul de partid politic. Trăsăturile și funcțiile partidelor politice	90
Secțiunea a 2-a. Sistemul partidist	93
§1. Sistemul partidului unic.....	93
§2. Sistemul bipartidist.....	93
§3. Pluripartidismul	94

§4. Structura internă a partidelor politice	94
§5. Baza socială a partidelor politice.....	94
Secțiunea a 3-a. Reglementări juridice privind partidele politice în România....	95
Bibliografie	98
Capitolul VII. Sistemul electoral	99
Secțiunea 1. Sfera drepturilor electorale	99
Secțiunea a 2-a. Scrutinul electoral.....	102
Secțiunea a 3-a. Procedura desfășurării alegerilor în România.....	104
Bibliografie	107
Capitolul VIII. Noțiuni de Drept parlamentar.....	108
Secțiunea 1. Noțiunea de instituție parlamentară	108
Secțiunea a 2-a. Organizarea Parlamentului României.....	110
§1. Grupurile parlamentare.....	111
§2. Birourile și comitetele	112
§3. Președintele Camerei	113
§4. Vicepreședinții Camerelor	113
§5. Secretarii Camerelor	113
§6. Chestorii	114
§7. Comisiile parlamentare.....	114
Secțiunea a 3-a. Statutul juridic al parlamentarilor	116
§1. Natura juridică a mandatului parlamentar	117
§2. Durata mandatului parlamentar	117
§3. Protecția mandatului parlamentar	118
§4. Drepturile și îndatoririle parlamentarilor.....	121
Secțiunea a 4-a. Funcționarea Parlamentului	121
Secțiunea a 5-a. Funcțiile Parlamentului.....	124
Secțiunea a 6-a. Funcția legislativă.....	126
Secțiunea a 7-a. Controlul parlamentar	128
§1. Forme și mijloace de control parlamentar	128
§2. Moțiunea de cenzură.....	130
§3. Controlul exercitat prin rezolvarea petițiilor	131
Secțiunea a 8-a. Alte funcții ale Parlamentului	131
§1. Exercițarea împuternicirilor de conducere statală.....	131
§2. Alegerea, formarea, avizarea formării, numirea sau revocarea unor autorități statale	132
§3. Conducerea în politica externă	132
§4. Atribuțiile Parlamentului privind organizarea internă și funcționarea sa	132
§5. Funcția de informare.....	133
Secțiunea a 9-a. Actele Parlamentului	134
Secțiunea a 10-a. Procedura legislativă comună	136
Secțiunea a 11-a. Proceduri legislative complementare.....	142
Secțiunea a 12-a. Proceduri legislative speciale.....	142
§1. Procedura de urgență	143
§2. Procedura de revizuire a Constituției României	143

§3. Legile organice	144
§4. Legile financiare	144
§5. Legile de ratificare a tratatelor internaționale	144
§6. Delegarea legislativă	145
Secțiunea a 13-a. Regulamentele și hotărârile Parlamentului	146
§1. Regulamentele	146
§2. Hotărârea parlamentară	146
§3. Moțiunile	147
Bibliografie	147
Capitolul IX. Puterea executivă.....	148
Secțiunea 1. Considerații generale. Raportul dintre legislativ și executiv	148
Secțiunea a 2-a. Instituția Șefului de stat. Considerații generale	152
Secțiunea a 3-a. Instituția Președintelui României.....	158
§1. Atribuțiile Președintelui României	159
§2. Actele Președintelui României	163
§3. Răspunderea Președintelui României	164
Secțiunea a 4-a. Guvernul României.....	164
Secțiunea a 5-a. Aspecte constituționale privind practica asumării răspunderii Guvernului și a emiterii ordonanțelor de urgență	169
Secțiunea a 6-a. Celelalte organe ale administrației publice, centrale și locale. Principiile constituționale de organizare și funcționare ale administrației publice locale	173
§1. Autoritățile administrative centrale autonome.....	174
§2. Curtea de Conturi	174
§3. Administrația publică locală	175
§4. Instituția Prefectului	177
Secțiunea a 7-a. Instituția Avocatului Poporului.....	178
§1. Desemnarea în funcție a Avocatului Poporului	179
§2. Sesizarea Avocatului Poporului.....	180
§3. Atribuțiile Avocatului Poporului	181
§4. Exercițarea atribuțiilor și soluționarea cererilor	182
§5. Actele Avocatului Poporului	183
§6. Răspunderea Avocatului Poporului	183
Bibliografie	184
Capitolul X. Puterea judecătorească.....	185
Secțiunea 1. Considerații generale	185
Secțiunea a 2-a. Principiile constituționale de organizare și funcționare a instituțiilor puterii judecătorești	186
§1. Principiul legalității.	186
§2. Justiția este unică și egală pentru toți.	187
§3. Principiul publicității dezbaterilor	187
§4. Existența căilor de atac împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță.....	187
§5. Dreptul la apărare	187

§6. Prezumția de nevinovăție.....	188
§7. Folosirea limbii oficiale și a limbii materne în justiție	188
§8. Principiul independenței judecătorului	188
§9. Autoritatea judecătorească.....	188
Bibliografie	189
Capitolul XI. Justiția constituțională	190
Secțiunea 1. Noțiunea, trăsăturile și rolul justiției constituționale	190
Secțiunea a 2-a. Controlul de constituționalitate al legilor	191
§1. Apariția și dezvoltarea istorică	192
§2. Cauzele apariției și evoluției istorice ale controlului de constituționalitate al legilor.....	196
§3. Funcțiile controlului de constituționalitate al legilor	198
§4. Obiectul controlului de constituționalitate.....	200
§5. Clasificarea controlului de constituționalitate al legilor	201
Secțiunea a 3-a. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice neconstituționale.....	206
Secțiunea a 4-a. Curtea Constituțională a României	209
§1. Organizarea Curții Constituționale	212
§2. Reguli procedurale generale specifice activității Curții Constituționale	213
§3. Atribuțiile Curții Constituționale.....	215
§4. Analiza exercitării unor atribuții ale Curții Constituționale	216
§5. Actele Curții Constituționale și efectele lor.....	226
Secțiunea a 5-a. Aspecte teoretice și de jurisprudență privind constituționalitatea recursului în interesul legii.....	228
§1. Regimul juridic al recursului în interesul legii și al deciziilor pronunțate.....	228
§2. Controlul constituționalității deciziilor pronunțate în procedura recursului în interesul legii.....	234
§3. Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătorec	237
Bibliografie	240
Capitolul XII. Reglementări constituționale privind integrarea euro-atlantică.....	242
Secțiunea 1. Considerații generale privind Uniunea Europeană și integrarea euroatlantică	242
Secțiunea a 2-a. Raportul dintre dreptul intern și dreptul Uniunii Europene ...	244
Bibliografie	249
Capitolul XIII. Principii constituționale aplicabile organizării activității economice și financiare.....	250
Bibliografie	251